

РЕЦЕНЗИЯ

по конкурс за заемане на академична длъжност доцент, по 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по ... (Физическо възпитание и спорт – фитнес), обявен в ДВ бр. 21 от 15.03.2022 г. с кандидат гл. ас. д-р Стефан Георгиев Милетиев, Софийския университет „Св. Климент Охридски”

Член на научно жури: професор д-р Галин Борисов Цоков

1. Обща характеристика и професионална биография на кандидата

Единственият кандидат в конкурса за заемане на академична длъжност *доцент* - Стефан Георгиев Милетиев е роден през 1989 година. Завършва висше образование ОКС *бакалавър* в Национална спортна академия „Васил Левски“, специалност *треньор по футбол*, през 2011 година, а през 2013 г. успешно се дипломира като магистър по *Спортен мениджмънт*. Стефан Милетиев защитава докторска дисертация в Софийския университет “Св. Кл. Охридски” в областта на педагогиката - професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по ... (Методика на обучението по физическо възпитание и спорт – фитнес) през 2018 година. В периода 2010 до 2015 година той работи във Фитнес център „Милмекс” ООД, като фитнес инструктор. От 2015 г. Стефан Милетиев е асистент по *Физическо възпитание и спорт – фитнес* в СУ „Св. Климент Охридски“. През 2019 г. той заема академичната длъжност гл. асистент, като и досега е преподавател в Департамента по спорт.

2. Научноизследователската и научно-приложната дейност на кандидата

В обявения конкурс д-р Милетиев кандидатства с 18 публикации, от които една монография, 2 статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация и 14 статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове. В списъка с публикации за конкурса е включена и публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“.

Оценка за вида и качествата на представените научни трудове по тематиката на конкурса

а/ Монографии

Съобразно изискванията на ЗРНС, сред представените трудове е налице монография, хабилитационен труд. Това е монографията *Милетиев, Ст. Спорт и валеологично образование. Монография. Университетско издателство „Св. Климент Охридски“*. 227 с., С., 2021. ISBN 978-954-07-5316-4 публикувана 2021 г.

Монографията структурирана в 5 глави, в които теоретичните постановки са подкрепени с емпирични изследвания, проведени в периода 2019- 2021 г. Събрани са данни от изследване на мнението на ученици, студенти, учители, посетители на фитнес центрове (от 16- до 65-годишна възраст). Със свързването на спорта с валеологичното образование в условията на средното и висшето училище се отговаря на предизвикателството да се запази здравето на хората чрез повишаване на физическата им дееспособност при непрекъснато разрушавана природна среда и кризисни ситуации в обществото. Целта на монографията е да се изследва отношението към валеологичното познание и нагласата за спортуване на хора на различна възраст, като се открият възможности за повишаване на физическата дееспособност и за развиване на валеологична компетентност чрез фитнес занимания..

В първа глава се представя спортът като основен компонент на съвременния модел за здравословен начин на живот. Въз основа на анализ на нормативни документи, научни постановки и наблюденията в практиката, се поставя акцент върху спортуването като начин на живот във всяка възраст. Идеите за спорта за всички, се подкрепя и от проучване на мнението на хора от 18- до 65-годишна възраст, ползващи услугите на два фитнес центъра . Резултатите от проучването дават възможност да се направят някои актуални изводи за потребителския интерес към активни занимания със спорт и за мотивацията им за здравословен начин на живот. Във втора глава на монографията се разглежда възможността за физическо усъвършенстване, като за фитнеса на преден план се изтъкват два момента – естетичен и здравен. Представена е методическата система на фитнес обучението с разработените иновативни моменти и апробирани упражнения за различни възрастови групи. Третата глава е посветена на валеологията и валеологичното образование. Разкрива се същността на валеологията като наука, която се развива в контекста на екологията. Изтъква се ролята на валеологичното образование и неговия междудисциплинен характер. Откроява се идеята, че овладяването на основите на валеологията обективно изисква разширява връзките между различните науки за реализиране на фундаментални и приложни научни изследвания. В четвърта глава се представя изследване на валеологичното образование на ученици и студенти. Представеното изследване е с акцент върху самооценката на познанията и компетентностите на учащите се, както и на преценката им за възможностите на валеологичното образование. В описаната методология се формулира обектът на изследването – това е процесът на валеологично образование на ученици

от втори гимназиален етап и на студенти по педагогически специалности. В изследването сред учениците се включват 1193-ма ученици от първи и втори гимназиален етап на средното образование. Представилността на проведеното анкетно проучване е безспорен плюс на монографията и се гарантира от разпределението на изследваните лица в различни видове училища от голям град, малък град и село. Резултатите от изследването дават основание на автора да твърди, че младите хора имат нагласа да водят здравословен начин на живот. Те оценяват важното значение на физическата активност за преодоляване на стреса и умората, която се натрупва в процеса на обучение, особено в условията на онлайн среда. Мотивирани са да разширят познанията си по валеология, като отчитат недостатъчната си подготовка по основни въпроси на съвременното валеологично образование. В пета глава се разглежда задължителната и надграждащата квалификация на учителите. Въз основа на анализ на нормативни документи се представят и някои възможности за обучителни курсове, ориентирани към интересите на учителите по ФВС за придобиване на професионалноквалификационни степени и за кариерно израстване. Осъществено е проучване на нагласите на учителите по ФВС за включване в квалификационни форми се събират данни за това, какви са нагласите им за практикуване на професията, какви трудности срещат в педагогическата си практика, от какво обучение се нуждаят, за да прилагат научни подходи за фирмиране на здравословен начин на живот, какви препоръки може да направят. Анкетирани са 520 педагогически специалисти и получените резултати показват че педагогическите специалисти съзнават необходимостта за непрекъснато надграждане на знанията, уменията и компетентностите си с оглед на ефективна адаптация към промените.

Като цяло монографията печели със своите положителни черти и приносни моменти, които могат да се обобщят по следния начин:

1. Значимост и актуалност на разработения в монографията проблем.
2. В теоретичен план е осъществен комплексен анализ на спортът като основен компонент на съвременния модел за здравословен начин на живот.
3. Аналитично е представена методическата система на фитнес обучението с разработените иновативни моменти и апробирани упражнения за различни възрастови групи.
4. Осъщественото изследване на валеологичното образование на ученици и студенти. с акцент върху самооценката на познанията и компетентностите на учащите се, както и на преценката им за възможностите на валеологичното образование.

б/ Студии и статии в научно-теоретични списания, научно-методически списания и сборници

Основните научноизследователски акценти в тези научни трудове са:

- проучване на проблема за физическото възпитание и спорта във висшите училища в България.
- изследване на развитието на двигателни качества у ученици и студенти в контекста на съвременното образование;
- разработване на система за фитнес тренировката в дисциплината „Спорт” във висшето училище;
- установяване на нагласите на учителите по ФВС към включване в квалификационни програми;
- изследване на спецификите на методите на обучение по дисциплината „Спорт” във висшето училище;
- изследване на спортът като фактор за преодоляване на стреса и умората в учителската професия;
- изследване на някои показатели за физическа дееспособност на студенти, трениращи фитнес.

Като цяло може да се даде много добра оценка на представена от д-р Милетиев научна и научно-приложна продукция в областта на методиката на обучението по физическо възпитание и фитнес тренировката.

3. Оценка на учебно-преподавателска дейност на кандидата

Според представените документи, изискуемата учебна натовареност е налице. Преподавателската дейност на главен асистент д-р Милетиев е свързана с водене на лекции, семинарни и/или практически упражнения в специалности в ОКС бакалавър и ОКС магистър, по дисциплините: *„Спорт – фитнес“*; *„Спорт – фитнес за напреднали“*; *„Методика на тренировката по бодибилдинг“*; *„Теория и методика на спортната тренировка“*; *„Възстановяване в спорта (Оптимизация на образователния процес по ФВС)“*; *Организация на образователния процес”*.

За високото качество на преподавателската дейност на д-р Милетиев свидетелстват и следните факти:

- Участвал е в 14 национални и международни научни конференции;
- Участник е в 3 образователни и научни проекти /*университетски и национален* /;
- Обучител е на учители по различни национални програми и квалификационни курсове.

4. Основни научно-теоретични и научно-приложни приноси

Приносите на главен асистент д-р Милетиев са областта на: *Учебно съдържание и методи на фитнес обучение за различни възрастови групи; Физическо възпитание и спорт*

(ФВС) в средното и висшето образование; Спортуването (фитнес) като компонент на валеологичното образование; Проблеми на фитнес обучението в електронна среда; Въпроси на продължаващата квалификация на учителите по ФВС. Най общо те могат да се сведат до следното:

- Разработени са модели от упражнения за фитнес тренировка, основани на идеята за развиване и усъвършенстване на физическата дееспособност като елемент на здравословния начин на живот, на различни възрастови групи. Определени са 3 основни групи потребители на фитнес услуги без продължителен спортен опит – начинаещи и слабо напреднали:
- Систематизирани са идеите за спорта за всички като основен компонент на валеологичното образование, за спортуването през целия живот като път за развитие на валеологична култура.
- Конструирана е методология и са разработени инструменти за изследване на отношението на ученици, студенти, учители и потребители на фитнес услуги от различни възрастови групи към спорта (и в частност към фитнеса) и здравословния начин на живот, както и мотивацията им за изпълнение на физически упражнения и за повишаване на двигателната им активност.
- Проучено е мнението на ученици, студенти и потребители на фитнес услуги (хора на различна възраст) за връзката на спорта и валеологичното образование; проучена е нагласата на учители по ФВС за включване в квалификационни програми.
- Разработени са учебни програми за обучение на студенти и действащи учители, основани на взаимодействието на спорта с валеологичното образование.
- Анализирани са емпирични данни от голям брой изследвани лица (ученици, студенти, учители, потребители на фитнес услуги от различни възрастови групи) Потвърдени статистически са резултати, които показват важната роля на редовната двигателна активност и по-конкретно фитнес тренировките при хора на различна възраст, потребители на фитнес услуги.

Като подкрепа за тази цялостна преценка на научните приноси, може да се посочи факта, че трудове на д-р Милетиев са били посочвани като значими и цитирани в редица издания – монографии и статии в периодични издания и научни сборници.. Цитиранията на публикациите, установени от кандидата са 7.

5. Критични бележки и препоръки

Към научно-преподавателската дейност на д-р Милетиев могат да бъдат отправени някои препоръки:

- В бъдещите свои изследвания той да разработи, концептуален и научно-приложен модел на фитнес обучението с апробирани упражнения за различни възрастови групи, който да е приложим в реална, смесена и онлайн академична среда.
- Считаю, че д-р Милетиев има достатъчно оригинално разработени идеи и постигнати резултати, които могат да бъдат популяризираны, чрез публикации в индексираны издания в чужбина.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от гл. асистент доктор Стефан Милетиев, отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на СУ. Той е представил достатъчен брой висококачествени научни трудове. В работите на кандидата има оригинални научни и приложни приноси. Кандидатът в конкурса изпълнява съответните минимални национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“. Нямам съмнение за плагиатство в представените за рецензиране научни публикации.

Въз основа на запознаването с представените научни трудове, тяхната значимост, съдържащите се в тях теоретични и научно-приложни приноси, давам своята **положителна оценка** и намирам за основателно да предлага доктор Стефан Георгиев Милетиев, да заеме академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по ... (Физическо възпитание и спорт – фитнес)

10. 06. 2022 г.

Рецензент:

/проф. д-р Галин Цоков/